

Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climatice

**Decizia etapei de încadrare
pentru "Strategia Energetică a României 2025 - 2035, cu perspectiva anului 2050"**

Nr.....din.....2024

Ca urmare a notificării transmise de Ministerul Energiei, cu sediul în București, strada Academiei nr. 39 - 41, sector 1, înregistrată cu nr. R/32830/26.08.2024, a analizării documentației depuse, a punerii la dispoziția publicului spre consultare a strategiei la următoarea adresa de internet: <https://www.mmediu.ro/categorie/strategia-energetica-a-romaniei-2025-2035-cu-perspectiva-anului-2050/473> și a consultărilor din cadrul Comitetului Special Constituit din data de 17.09.2024, în baza art. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, și H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor decide:

"Strategia Energetică a României 2025 - 2035, cu perspectiva anului 2050" nu necesită evaluare de mediu, ca urmare, nu se impune elaborarea raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată și urmează a fi supusă procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

Motivele care au stat la baza luării deciziei sunt următoarele:

I. Caracteristicile strategiei:

Strategia Energetică a României (SER) a fost elaborată în acord cu cadrul legislativ de la nivelul Uniunii Europene în domeniul energiei și schimbărilor climatice, precum și cu documentele programatice din domeniu adoptate la nivel național, precum Strategia pe termen lung a României pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră - România Neutră în 2050 (STL) , sau cele în curs de revizuire și adoptare, precum Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), care trasează traiectoria pentru dezvoltarea sectorului energetic la orizontul anului 2030, cu perspectiva anului 2050.

Strategia Energetică a României (SER) este un document strategic, de viziune, care pune bazele conceptuale și trasează prioritățile macro de dezvoltare a sectorului energetic pe termen mediu și lung; SER a preluat în întregime țintele și elementele referitoare la sectorul energetic ale STL - Scenariul România Neutră, pe care, în principal, le-a menținut cel puțin la același nivel, ori le-a crescut ca nivelul de ambiție; SER nu include proiecte concrete, acestea fiind definite în planuri subsecvente, precum PNIESC 2025-2030.

II. Principalele ținte ale SER se referă la:

- dezvoltarea capacităților de producție din surse regenerabile de energie și îmbunătățirea eficienței energetice, în concordanță cu STL și PNIESC;
- stabilirea de obiective ambițioase pentru creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în mixul energetic, ceea ce este esențial pentru atingerea țintelor de decarbonare și pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- prevede integrarea de tehnologii inovatoare, cum ar fi captarea și stocarea carbonului (CCS), precum și utilizarea hidrogenului verde ca sursă de energie curată;
- pune accent pe creșterea eficienței energetice în sectorul energetic, ca prim mijloc de reducere a consumului de energie și, implicit, a emisiilor de gaze cu efect de seră.

III. Obiectivele generale (OG) și specifice (OS) ale SER sunt:

1. OG 1. Securitate energetică
 - OS 1.1. Diversificarea surselor de aprovizionare cu resurse energetice primare
 - OS 1.2. Reducerea sau eliminarea dependențelor de resurse energetice primare din import
 - OS 1.3. Menținerea unui MIX energetic diversificat și a adecvantei sectorului energetic
 - OS 1.4. Asigurarea stocurilor energetice și a sistemelor de rezervă
 - OS 1.5. Creșterea capacităților de interconectare transfrontalieră a rețelelor de transport de energie
 - OS 1.6 Protecția infrastructurii critice
 - OS 1.7 Întărirea lanțului de aprovizionare pentru infrastructura critica din energie
 - OS 1.8 Legiferarea angajamentului României de a garanta securitatea energetică a Republicii Moldova.
2. OG 2. Energie cu emisii scăzute de carbon
 - OS 2.1 Reducerea emisiilor de GES și noxe în sectorul energetic
 - OS 2.2 MIX energetic diversificat și echilibrat
 - OS 2.3 Stocare energie electrică
3. OG 3. Eficiență energetică
 - OS 3.1. Abordarea integrată a sectorului de încălzire și răcire centralizată a clădirilor, cu coordonarea proiectelor de investiții pe întreg lanțul valoric
 - OS 3.2 Diminuarea pierderilor de energie din rețelele de transport și distribuție energie
4. OG 4. Acces fizic la energie pentru toți consumatorii și Accesibilitate financiară și competitivitate economică a energiei
 - OS 4.1. Accesul la energie electrică pentru toți consumatorii
 - OS 4.2. Creșterea gradului de racordare a consumatorilor casnici și industriali la rețeaua de distribuție a gazelor naturale
 - OS 4.3. Îmbunătățirea accesului la energie termică în sistem distribuit sau individual
 - OS 4.4. Asigurarea accesibilității costurilor pentru consumatorii industriali
 - OS 4.5. Asigurarea accesibilității costurilor pentru consumatorii casnici
5. OG 5. Piețe de energie eficiente
 - OS 5.1 Reducerea poverii de reglementare pentru sectorul energetic
 - OS 5.2 Asigurarea unei piețe echitabile și împiedicarea abuzurilor
 - OS 5.3 Creșterea concurenței pe piețele interne
 - OS 5.4 Dezvoltarea capacității administrative a Statului de guvernare a sectorului energetic
6. OG 6. Digitalizare, dezvoltarea rețelelor inteligente și securitatea cibernetică

- OS 6.1 Implementarea contoarelor inteligente
- OS.6.2 Dezvoltarea și Integrarea Sistemelor SCADA și IA
- OS.6.3. Asigurarea Securității Cibernetice
- OS.6.4 Susținerea educației și promovarea cercetării științifice

IV. Indicatorii de monitorizare și evaluarea progresului strategiei sunt:

1. Securitate energetică

- 1.1.1. Numărul de țări din care România importă surse energetice primare
- 1.1.2. Numărul de țări-sursă de import cu o proporție de mai mult de 20% din importurile totale pentru o resursă
- 1.2.1. Gradul de dependență la import față de țiței și produse petroliere
- 1.2.2. Gradul de dependență la import față de gaze naturale
- 1.2.3. Gradul de dependență la import pentru combustibil nuclear
- 1.2.4. Gradul de dependență la import pentru energie electrică
- 1.4.1. Capacitatea instalată de rezervă (ex.: generatoare, surse alternative de energie, instalații de transport, distribuție, capacități industriale) gata să preia sarcina în cazul unei întreruperi majore
- 1.4.2. Rata de succes a testelor de transfer la sistemele de rezervă efectuate pentru a verifica eficacitatea planurilor de continuitate
- 1.5.1. Capacitatea transfrontalieră de interconectare
- 1.5.2. Număr de proiecte de interconexiune realizate
- 1.6.1. Timpul mediu necesar pentru restabilirea serviciilor energetice, sistemelor de producție sau de altă natură după o perturbare majoră (indicator de recuperare rapidă)
- 1.6.2. Procentul de reducere a întreruperilor de serviciu/producție pe an ca urmare a îmbunătățirilor în infrastructură
- 1.6.3. Numărul de instalații care implementează tehnologii avansate de tele-monitorizare și diagnosticare
- 1.6.4. Rata de detectare a defecțiunilor înainte de a provoca întreruperi sau accidente, ca urmare a tehnologiilor avansate
- 1.6.5. Timpul mediu de răspuns la incidente, comparativ cu perioada precedentă implementării strategiei
- 1.6.6. Numărul de exerciții și simulări de criză efectuate pentru a testa și îmbunătăți planurile de răspuns la incidente
- 1.6.7. Procentul instalațiilor energetice fără incidente majore într-un an
- 1.6.8. Costul total al pierderilor financiare datorate incidentelor și întreruperilor în sectorul energetic și pe Lanțul Energiei
- 1.7.1. Investiții cofinanțate în unități de producție în lanțul valoric al bateriilor (producție, asamblare și reciclare)
- 1.7.2. Investiții cofinanțate în unități de producție în lanțul valoric al celulelor și panourilor fotovoltaice (producție, asamblare și reciclare)
- 1.7.3. Finanțarea anuală a Programului Național de Cercetare în domeniul Nuclear al RATEN

2. Energie cu emisii scăzute de carbon

- 2.1 Emisiile de gaze cu efect de seră (GES) datorate sectorului energetic
- 2.2 Cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră evitate datorită investițiilor realizate (în tone de CO₂ echivalent)
 - 2.2.1 Putere instalată din capacități de producție poluante înlocuite cu capacități noi pe bază de gaze naturale
 - 2.2.2. Putere instalată din capacități de producție a energiei electrice și termice din surse nucleare, biomasă, hidroenergetice, hidrogen și geotermale
- 2.3 Procentul de reducere a volumului de substanțe periculoase eliberate în mediu față de perioada anterioară

- 2.4 Reducerea procentuală a emisiilor de CO₂ pe unitatea de energie produsă
 - 2.5. Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie
 - 2.6. Realizarea facilităților pentru captarea/transportul/utilizarea/stocarea carbonului
 - 2.7. Volume stocate (t CO₂/an)
 - 2.8. Volume injectate, asigurarea infectivității (tone/m³ CO₂/zi)
 - 2.9 Putere instalată în capacități de stocare a energiei electrice
3. Eficiență energetică
- 3.1.1.1 Numărul de sisteme de încălzire centralizată stabilizate sau restructurate cu succes
 - 3.1.1.2 Numărul de clienți reconecțați la SACET (Sistem de alimentare centralizată cu energie termică)
 - 3.1.1.3 Numărul de sisteme de încălzire centralizată noi
 - 3.1.2 Număr de proiecte dezvoltate de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP)
 - 3.1.2.2 Kilometrii modernizați de rețele de termoficare
 - 3.1.3 Pondere (%) surse regenerabile în sectorul încălzire și răcire
 - 3.2 Reducerea pierderilor de energie termică și a pierderilor masice în rețelele de transport și distribuție ca procent din totalul energiei intrată în contor
4. Asigurarea accesului fizic la energie pentru toți consumatorii și accesibilitatea financiară a energiei
- 4.1 Procentul de locuințe și întreprinderi cu acces la energie electrică
 - 4.2. Numărul anual de noi racordări la rețeaua de gaze naturale
 - 4.3.1 Procentul de gospodării care utilizează soluții de încălzire alternative și sustenabile (pompe de căldură, panouri solare termice)
 - 4.3.2 Capacitatea instalată în micro-rețele și sisteme de cogenerare
- Consumatori industriali
- 4.4 Număr de companii susținute prin scheme de ajutor de stat
 - 4.5 Valoarea sprijinului acordat prin scheme de susținere
 - 4.6 Cantitatea de tone CO₂ evitate ca urmare a sprijinului acordat
- Consumatori casnici
- 4.5.1. Incapacitatea de a încălzi gospodăria la un nivel adecvat
 - 4.5.2. Procentul restanțelor la facturile de utilități
5. Piețe eficiente de energie
- 5.1. Reducerea poverii de reglementare pentru sectorul energetic
 - 5.1.1 Durata medie de procesare a autorizațiilor
 - 5.1.2. Numărul de reglementări eliminate sau simplificate
 - 5.1.3. Rata de conformitate a companiilor la noile reglementări
 - 5.1.4. Satisfacția actorilor din sectorul energetic
 - 5.2. O piață echitabilă pentru toți participanții
 - 5.2.1 Indicele de satisfacție a consumatorilor
 - 5.2.2. Numărul de cazuri de nereguli sau abuzuri raportate și rezolvate
 - 5.3. O piață internă concurențială
 - 5.3.1. Numărul de participanți pe piața de energie
 - 5.3.2. Volumul tranzacțiilor pe piața de energie
 - 5.3.3. Numărul de reclamații legate de abuzurile de piață
 - 5.4.1. Performanță în reglementare și implementare a politicilor publice în sectorul energetic
 - 5.4.1.1. Gradul de transparență
 - 5.4.1.2. Rata de răspuns la solicitările publicului
 - 5.4.1.3. Nivelul de participare a părților interesate

- 5.4.1.4. Eficiența planificării și monitorizării bugetare
- 5.4.1.5. Satisfacția angajaților din sectorul energetic
- 5.4.2. Performanță în governanță corporativă și eficientizarea activității economice a companiilor energetice cu capital de stat
 - 5.4.2.1. Gradul de implementare a reglementărilor de governanță corporativă
 - 5.4.2.2. Raportul dintre recomandările de audit acceptate și implementate
 - 5.4.2.3. Numărul de inițiative legislative sau de politici publice adoptate pentru îmbunătățirea guvernanței corporative
 - 5.4.2.4. Indicatorul de integritate și transparență
- 6. Un sistem energetic optimizat, eficient, rezilient și transparent
 - 6.1. Rata de implementare a contoarelor inteligente
 - 6.2. Timpul mediu de răspuns la defecțiuni în rețeaua de energie
 - 6.3. Incidența incidentelor de securitate cibernetică
 - 6.4. Un sistem performant de educație și cercetare științifică în domeniul energiei
 - 6.4.1. Rata de absorbție a absolvenților
 - 6.4.2. Numărul de patente și inovații dezvoltate
 - 6.5.3. Numărul de parteneriate public-privat stabilite
 - 6.6.4. Investițiile în cercetare și dezvoltare

V. Aspecte de mediu relevante:

- Strategia analizată nu conține un ansamblu semnificativ de criterii și de modalități pentru autorizarea și pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multor proiecte care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului și nu asigură resursele necesare pentru implementarea proiectelor.
- Nivelul de detaliu al măsurilor/acțiunilor incluse în Strategie nu este suficient pentru a identifica ariile naturale protejate care ar putea fi afectate de implementarea acestora; o modificare ulterioară a documentului în sensul detalierii măsurilor/acțiunilor propuse va impune o nouă analiză în vederea identificării ariilor naturale protejate potențial afectate.
- Fiecare proiect propus în vederea implementării acestei strategii, care nu este necesar pentru managementul ariilor naturale protejate de interes comunitar, dar care ar putea afecta în mod semnificativ aria, singur sau cumulativ cu alte planuri ori proiecte, va fi supus unei evaluări adecvate a efectelor potențiale asupra ariei naturale protejate de interes comunitar, avându-se în vedere obiectivele de conservare ale acesteia.
- Operaționalizarea SER se va realiza prin PNIESC 2021-2030 și STL.
- Lista proiectelor privind interconectările transfrontaliere cu țările vecine (State Membre UE și state terțe), atât pentru gaze naturale, cât și pentru energia electrică, precum și măsurile detaliate de decarbonare a sectorului de producere a energiei electrice și termice vor fi detaliate în PNIESC.
- PNIESC 2021-2030 este în proces de actualizare și se află în procedura de evaluare de mediu, în etapa de definitivare a proiectului de plan și de realizare a raportului de mediu, precum și a studiului de evaluare adecvată.
- STL a fost supusă analizei în cadrul etapei de încadrare din procedura de evaluare de mediu în urma căreia MMAP a emis Decizia etapei de încadrare nr. 5/13.09.2023 conform căreia nu necesită evaluare de mediu și poate fi adoptată fără aviz de mediu.

Punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor din cadrul acestei strategii se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările ulterioare.

VI. Informarea și consultarea publicului

Accesul liber al publicului la informație s-a realizat prin:

- Anunțuri publicate de titular în cotidianul "Jurnalul", în zilele de 23 și 26 august privind elaborarea primei versiuni a "Strategiei Energetice a României 2025 - 2035, cu perspectiva anului 2050".
- Documentația depusă a fost accesibilă spre consultare de către public pe toată durata derulării procedurii de reglementare la sediul Ministerul Energiei din str. Academiei nr. 39 - 41, sector 1, București.
- Postarea pe site-ul Ministerului Energiei la adresa <https://energie.gov.ro/strategia-energetica-a-romaniei-2025-2035-cu-perspectiva-anului-2050-versiunea-actualizata-care-a-rezultat-in-urma-procesului-de-consultare-publica-desfasurat-in-perioada-14-iunie-13-iulie-2024-si/>.

Titularul este obligat să informeze autoritatea de mediu în cazul în care propune modificări care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, conform art. 5, alin. (3), lit. b) din H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Prezenta decizie poate fi contestată în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

SECRETAR DE STAT